

SUKKELTAJA

YLEINEN KOULUTUSOHJE 2008

Suomen Urheilusukeltajain Liiton johtokunta (nykyään Sukeltajaliitto ry:n hallitus) hyväksyi koulutusohjeen osan 1, yleiset ohjeet sukelluskoulutuksesta otettavaksi käyttöön 1.1.2004 alkaen. Ohjeet määrittelevät hyvän, turvallisen ja korkealaatuisen tavan koulutuksen järjestämiseen Sukeltajaliiton alaisessa toiminnassa.

Tässä käsillä olevaan versioon ohjeen terminologia on päivitetty Sukeltajaliitto ry:n 25.4.2004 hyväksytyn uuden toimintasäännön mukaiseksi. Lisäksi on huomioitu Liiton hallituksen 18.9.2005 vahvistamat muutokset CMAS-sukeltajakorttien voimassaoloa koskeviin ohjeisiin. 9.9.2007 Liiton hallitus on vahvistanut muutoksen sukeltajan terveystarkastusta koskevaan osaan.

Koulutusohjeen, turvaohjeen ja sukelluskoulutuksen eettisten sääntöjen uusin, virallisesti voimassaoleva versio löytyy aina Sukeltajaliiton internet-sivuilta. Ennenkuin ryhdyt järjestämään kurssia, tarkasta että käytettävissäsi on varmasti tuorein materiaali.

1. KAIKKEA SUKELTAJALIITON KOULUTUSTA KOSKEVAT OHJEET

1.1 Yleistä

Nämä ohjeet kumoavat Sukeltajaliitto ry:n Yleisen koulutusohjeen 2006, tulevat voimaan 1.1.2008 ja ovat voimassa toistaiseksi.

- Näitä ohjeita täydentävät Sukeltajaliiton hallituksen vahvistamat eri kurssien järjestämisohjeet.
 - kun erikoiskurssien järjestämisohjeissa ja yleisissä koulutusohjeissa on eroavuuksia, noudatetaan ensisijaisesti erikoisolosuhteiden ohjeita
- Sukeltajaliiton hallitus vahvistaa muutokset näihin ohjeisiin.
- Muutoksista ilmoitetaan Kouluttaja-tiedotteessa, Liiton internet-sivuilla sekä tarvittaessa Liiton lehdessä.

Koulutusohjelmat

Opetus toteutetaan Sukeltajaliiton vahvistamien, erikseen julkaistavien kurssien järjestämisohjeiden mukaisesti.

Ohjelmat pohjautuvat

- Sukeltajaliiton kansainvälisinä yhteistyökumppaneina toimivien sukelluskoulutusorganisaatioiden minimistandardeihin.
- Pohjoismaisten sukellusliittojen keskenään sopimiin periaatteisiin.

Koulutuksen järjestämisoikeus

Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaista sukelluskoulutusta saavat järjestää

- Liiton varsinaiset jäsenet
- Liiton yhteisöjäsenet
- Näistä käytetään jäljempänä termejä "kurssin järjestäjä" ja "koulutuksen järjestäjä".

Koulutuksen järjestäjä sitoutuu noudattamaan Sukeltajaliiton eettisiä sääntöjä, kurssien järjestämisohjeita, koulutusohjeita ja turvaohjeita.

Koulutuksen markkinoiminen

Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaisen koulutuksen mainonnassa ja ilmoittelussa käytetään mainintaa "Sukeltajaliitto ry:n koulutusohjelman mukainen koulutus".

- Lisäksi voidaan käyttää Liiton logoa.
- Jos koulutus tähtää kansainväliseen kortitukseen, voidaan käyttää myös sen järjestön logoa, jonka kortti myönnetään
 - tällöin on muistettava noudattaa ko. järjestön omia ohjeita logon käytöstä

Koulutuksen järjestämisestä vastuussa olevan seuran tai koulutuskeskuksen nimen on aina oltava näkyvissä kurssimainoksissa.

Koulutustietojen taltiointi

Sukelluskoulutuksen järjestäjän on säilytettävä tiedot kurssilaisten suorituksista arvosteluineen vähintään kaksi vuotta kurssin päättymisen jälkeen.

1.2 Turvallisuus sukelluskoulutuksessa

Koulutuksen aikana oppilaille luodaan käsitys käytännön sukellusturvallisuudesta ja sukellusturvallisuutta edistävästä toimista.

- Tämä onnistuu parhaiten kouluttajien omalla esimerkillä.

Terveysselvitys

Snorkkelisukelluskoulutukseen ja laitesukelluskokeiluun osallistuville henkilöille on annettava kirjallisesti tieto sukellusturvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavista terveydellisistä tekijöistä.

Kouluttajan on kartoitettava kaikille vapaasukellus- ja laitesukelluskursseille osallistuvien henkilöiden terveydentila terveysselvityslomakkeen avulla ennen kurssin käytännön harjoitusten alkua.

- Mikäli kouluttaja tai oppilas kartoituksen perusteella havaitsee tai epäilee, että jotkin riskille altistavat tekijät toteutuvat oppilaan kohdalla, oppilaan on otettava yhteys sukelluslääkärintarkastuksia tekevään lääkäriin ja selvitettävä sukelluskelpoisuutensa ennen sukellustoimintaan osallistumista.
- Alle 18-vuotiaan lomakkeessa on oltava myös huoltajan allekirjoitus.
- Tarvittaessa terveysselvitys on uusittava ennen avovesiharjoituksia.

Kaikentasoisille snorkkelisukelluksen, vapaasukelluksen ja laitesukelluksen kouluttajakursseille osallistuvilla on oltava korkeintaan vuoden vanha lääkärintodistus sukelluskelpoisuudestaan. Kouluttajastatuksen ylläpitämiseksi kouluttajan terveydentila on kartoitettava terveysselvityslomakkeen avulla vähintään kerran vuodessa.

- Kouluttajan on uusittava terveysselvityksensä aina, jos hän tietää tai epäilee terveydentilassaan tapahtuneen merkittäviä muutoksia.
- Mikäli kouluttaja selvityksen perusteella havaitsee tai epäilee, että jotkin riskille altistavat tekijät toteutuvat hänen kohdallaan, hänen on otettava yhteys sukelluslääkärintarkastuksia tekevään lääkäriin ja selvitettävä sukelluskelpoisuutensa ennen allas- ja avovesikoulutukseen osallistumista.

Sukelluskelpoisuus

Sekä oppilaiden että ohjaajien ja kouluttajien on oltava terveydentilaltaan sukelluskelpoisia sukellusharjoitusten aikana.

- Esim. kuume, flunssa, allergia jne. voivat olla tilapäisiä esteitä turvalliselle sukeltamiselle.
- Koulutussukellukset on näissä tapauksissa peruutettava/siirrettävä kunnes ne voidaan toteuttaa turvallisesti.
- Sukeltaminen, kouluttaminen ja koulutukseen osallistuminen huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena on kiellettyä

Vireystila

Etenkin ohjaajien ja kouluttajien, mutta myös oppilaiden vireystilan on oltava riittävä koulutustilaisuuksissa.

- Kunto ja vireystila ovat osa turvallisuutta
- Ohjaajien, kouluttajien, vetäjien ja oppilaiden lepoaikojen kursseilla ja koulutusleireillä/tapahtumissa on oltava riittävä

Vakuutukset

Koulutuksen järjestäjälle ja kouluttajille on hankittava vastuuvakuutukset.

- Kouluttajan on selvitettävä oppilaille vastuuvakuutuksen ja tapaturmavakuutuksen sekä niiden korvausalojen ero.

Koulutuslaitteet

Laitesukelluskokeilun ja laitesukelluksen peruskurssin järjestäjällä on oltava käytössään nykyaikaiset, standardien ja turvaohjeiden mukaiset koulutuslaitteet.

- Laitteiden on oltava käyttäjilleen sopivia, mukavia ja turvallisia
- Sopimattomat - esim. liian isokokoiset - laitteet aiheuttavat turvallisuusrisikin

Laitesukelluksen jatko- ja erikoiskursseilla oppilaat käyttävät pääsääntöisesti omia laitteitaan.

- Kurssin järjestäjällä on oikeus ja velvollisuus tarkastaa oppilaan laitteiden soveltuvuus
- Jos kurssin järjestäjä toteaa, että ne ovat standardin vastaisia tai eivät muuten sovellu tehtäviin sukelluksiin, hän voi kurssin jatkamisen ehtona edellyttää sopivien laitteiden hankkimista

Valvonta

Kouluttajan velvollisuus on valvoa oppilaiden turvallisuutta.

- Kouluttaja pyrkii ennaltaehkäisemään vaaralliset tilanteet
- Kouluttaja on valmis reagoimaan tarvittaessa
 - avustamaan oppilasta
 - käynnistämään pelastustoimet

Valvonta voi olla *suoraa* tai *epäsuoraa* valvontaa.

- *Suorassa valvonnassa* kouluttaja on oppilaan välittömässä läheisyydessä valmiina reagoimaan nopeasti
 - "korkeintaan käsivarren mitan päässä"
 - suoraa valvontaa käytetään etenkin silloin, kun ei voida edellyttää, että oppilas kykenisi vielä vastaamaan itsenäisesti omasta turvallisuudestaan
- *Epäsuorassa valvonnassa* kouluttaja on läsnä sukellustilanteessa, mutta oppilaat saattavat esim. toimia itsenäisinä sukelluspareina
 - kouluttajan rooli vaaratilanteiden ennakoinnissa: sukellus- ja pelastussuunnitelmat jne.
 - pelastustoimien käynnistäminen ja johtaminen
 - epäsuoraa valvontaa käytetään pääasiassa jatko- ja erikoiskursseilla, kun oppilaat ovat valmiita, koulutettuja sukeltajia, joilla on jo kokemusta itsenäisestä toiminnasta avovedessä.

Allaskoulutus

Allaskoulutus voidaan järjestää myös *uima-allasmaisissa olosuhteissa* meressä tai järvässä. Tällöin koulutuspaikan valintaan ja turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

- Koulutuspaikan on oltava rajattu ja suojainen alue, missä oppilasryhmän kontrolloiminen onnistuu yhtä helposti kuin uima-altaassa.
- Näkyvyyden on oltava rinnastettavissa uima-altaaseen.
- Pohjan on oltava kova, eikä se saa pölistä.
- Alueella ei saa olla veneliikennettä.
- Alueella ei saa olla virtauksia. Sen on oltava aallokolta suojassa.
- Veden lämpötilan on joko oltava rinnastettavissa uima-altaaseen, tai oppilaiden käytössä on oltava sukelluspuku koko koulutuksen ajan.

Snorkkelisukelluskoulutuksessa ja laitesukelluksen peruskurssilla suurin sallittu allaskoulutuksen syvyys on viisi metriä.

Sukelluskursseilla kouluttaja on vastuussa oppilaidensa turvallisuudesta. Hänen on tarvittaessa kyettävä välittömästi reagoimaan ongelmiin ja avustamaan oppilasta, tai hätätilanteessa pelastamaan tämän.

- Snorkkelisukelluskursseilla yhden kouluttajan suorassa valvonnassa saa olla korkeintaan neljä oppilasta.
- Laitesukelluskokeilussa yhden kouluttajan suorassa valvonnassa saa olla korkeintaan yksi oppilas.
- Laitesukelluksen peruskurssilla yhden kouluttajan suorassa valvonnassa saa olla korkeintaan neljä oppilasta.
- Muilla kursseilla suoraa valvontaa edellyttävissä tilanteissa yhden kouluttajan vastuulla saa olla korkeintaan kuusi oppilasta.

Paikalla on oltava ensiaputaitoinen henkilö, ja käytettävissä on oltava ensiapuvälineet.

Avovesikoulutus

Kaikessa Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaisessa avovesikoulutuksessa noudatetaan Liiton turvaohjeita ja voimassaolevia viranomais määräyksiä.

Koulutustilanteessa sallitaan kuitenkin seuraavat poikkeamiset turvaohjeista:

- 1) valvoessaan kahden oppilaan muodostamaa sukellusparia laitesukelluskoulutuksessa kouluttajan ei tarvitse välttämättä olla köysiyhteydessä oppilaisiin eikä pintaan, mikäli hän pysyttelee oppilaiden välittömässä läheisyydessä.
 - mikäli näkyvyys on niin huono, että yhteyttä oppilaisiin ei voitaisi säilyttää ilman pariköyttä koulutus on peruutettava siltä kerralta
- 2) laitesukelluskurssien koulutussukelluksilla voidaan ylittää sukeltajan voimassaolevan sukeltajaluokan syvyysrajat kyseisen kurssin järjestämisoheissa määritellyissä rajoissa.

Kurssin vastuukouluttaja vastaa turvaohjeiden noudattamisesta ja varmistaa, että oppilaalla on riittävät valmiudet osallistua avovesikoulutukseen turvallisesti.

- Oppilas hallitsee merkinannot.
- Oppilaan sukellusvarustus on kunnossa.
- Oppilas on tietoinen harjoituksen asettamista vaatimuksista.
- Oppilaan taidot vastaavat harjoituksen asettamia vaatimuksia.

Kun kurssisukelluksen turvallisuuden varmistaminen avovedessä edellyttää kouluttajan suoraa valvontaa:

- Yhden kouluttajan valvonnassa saa olla korkeintaan kaksi oppilasta.
- Kurssien järjestämisohjeissa mainitaan erikseen tilanteet, joissa oppilaita saa olla vain yksi.
- Jatko- ja erikoiskursseilla osa sukelluksista saatetaan tehdä epäsuorassa valvonnassa.

Avovesikoulutus on järjestettävä kunkin kurssin tasoon soveltuvassa paikassa ja olosuhteissa, jotka mahdollistavat miellyttävän ja erityisesti turvallisen harjoituksen läpiviemisen.

- Koulutusta ei saa antaa jäätävissä olosuhteissa
 - poikkeuksena jääsukelluskoulutus
- Laitesukelluskursseilla oppilas saa tehdä yhtenä koulutuspäivänä korkeintaan kolme avovesisukellusta.
- Hapen osapaine ei saa kurssisukelluksilla ylittää 1,2 bar rajaa
- Typen osapaine ei saa kurssisukelluksilla ylittää 3,9 bar rajaa
- Kurssisukellukset on suunniteltava ja toteutettava niin, että tarvetta pakollisiin etappipysähdyksiin ei ole
 - etappisukeltamista harjoiteltaessa alttiinaoloajan on pysyttävä suoranoususukelluksen rajoissa → harjoitukseen voi sisältyä *simuloituja* etappipysähdyksiä
- Turvapysähdykset on tehtävä normaalien turvallisuusohjeiden mukaisesti myös kurssisukelluksilla

Laitesukelluskurssien avovesisukellusten aikana pinnalla on oltava vastuukouluttajan nimeämä sukellusvanhin ja kirjuri. Paikalla on oltava myös täysin varustautunut turvasukeltaja tai toimintavalmis pintapelastaja, jonka laite on valmiina puettavaksi. Turvasukeltajalla/pintapelastajalla on oltava riittävästi hengityskaasua ja alttiinaoloaikaa etsintäsukellusta varten.

Avovesikoulutuksessa on lisäksi oltava käytössä hapenantovälineet.

1.3 Sukelluskurssien käytännön järjestelyt

Kurssien yleiset pääsyaatimukset

- Sukelluskursseille voivat osallistua vain henkilöt, jotka on rekisteröity Liittoon joko suoraan henkilöjäsenenä tai Liiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen kautta.
- Ohjaaja- ja kouluttajakursseille voivat osallistua vain henkilöt, jotka on rekisteröity Liittoon varsinaisen tai yhteisöjäsenen kautta.
- Alle 18-vuotiaasta oppilaasta on saatava holhoojan kirjallinen suostumus sukelluskoulutukseen osallistumisesta

Kurssiohjelmien laajuus ja kiinteys

Sukeltajaliiton hyväksymät sukelluskurssit voidaan järjestää ainoastaan Liiton kurssinjärjestämisohjeita, koulutusohjeita, turvaohjeita ja eettisiä sääntöjä noudattaen.

Kurssien tavoitteet on suunniteltu saavutettavaksi kurssien järjestämisohjeita noudattamalla. Kurssin opetussisältöön tai kokonaispituuteen ei saa tehdä muutoksia.

- Poikkeuksena tilanne, jossa oppilas ei läpäise hyväksytysti käytännön harjoitusten arviointikriteerejä.
 - tällöin oppilaalle voidaan järjestää tarpeellinen määrä lisäopetusta.
- Mikäli kyseessä on kokonaisuus, jossa esim. kaksi eri kurssia järjestetään yhdistettynä kurssin järjestäjän on sovittava asiasta riittävän selkeästi oppilaan kanssa.
 - esimerkkinä mm. laitesukelluksen peruskurssi, johon yhdistetään kuivapukusukeltamisen erikoiskurssi siten, että peruskurssin avovesiharjoitukset voidaan suorittaa kuivapuvulla
 - oppilaan on oltava tietoinen siitä, että tässä kurssijärjestelyssä opittava aine on laajempi ja kurssin läpäisyvaatimukset suurempia kuin tavanomaisessa vaihtoehdossa

Avovesikoulutuksessa kurssin järjestämisohjeessa kurssin läpäisyvaatimuksiksi määritellyjä sukelluksia ei voi yhdistellä keskenään.

- Jokainen läpäisyvaatimukseen kuuluva sukellus on toteutettava omana, erillisenä sukelluksenaan.
 - poikkeus on nitroksisukeltamisen peruskurssi, jonka läpäisyvaatimukseen kuuluvat sukellukset *voidaan* yhdistää muun kurssin avovesisukellukseen
- Lukuunottamatta laitesukelluksen peruskurssin ensimmäistä avovesisukellusta, joka voi olla lyhyempikin, laitesukelluskoulutuksen läpäisyvaatimukset täyttävän avovesisukelluksen on oltava kokonaissukellusajaltaan vähintään 25 minuuttia pitkä.

Teorian ja käytännön koulutuksen on edettävä siten, että teoriaopetus ja harjoitus tukevat toisiaan. Kurssi voidaan järjestää usealla eri tavalla paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. Vaihtoehtoja ovat mm:

1. Teoriakoulutuksen järjestäminen luokkahuoneessa tapahtuvina luentoina ja avovesiosuuden järjestäminen erillisenä leirinä.
2. Koko kurssin järjestäminen leirimuotoisena
 - teoriaopetus jaksotetaan avovesileirillä käytännön harjoitusten lomaan
 - mahdollista, mikäli kurssiohjelmaan ei kuulu pakollisia allasharjoituksia, tai jos allaskoulutus kyetään järjestämään uima-allasmaisissa olosuhteissa
 - mikäli kouluttajalla ei tämältyyppisessä koulutuksessa ole mahdollisuutta kalvojen, videon ym. teknisen havainnollistamismateriaalin käyttämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että oppilaat varmasti oppivat kaiken teoria-aineksen
 - oppimateriaali on hyvä antaa etukäteen tutustuttavaksi
 - oppilaille on syytä antaa ennakkotehtäviä
 - kurssiin voidaan sisällyttää ylimääräisiä teoriatehtäviä ja kokeita
 - vaihtoehtoisin havainnollistamismenetelmiin kiinnitetään erityistä huomiota
3. Käytännön harjoitusten jaksottaminen pidemmälle ajalle
 - käytännön harjoituksia ei ole pakko järjestää yhtenä leirinä
 - kurssin alusta on 12 kuukautta aikaa viedä kurssi päätökseen
 - tiettyyn teemaan liittyviä harjoituksia voi olla järkevää tai käytännöllistä järjestää, kun siihen seurauksen tai koulutuskeskuksen muun toiminnan yhteydessä tarjoutuu luonnollinen mahdollisuus. Myös luonnonolosuhteet vaikuttavat asiaan.

- mm:
 - syvä sukellus
 - yö sukellus
 - hylkysukellus
 - ym. erikoisolaja vaativa koulutus

Opetusmateriaali

Kurssin järjestäjällä on oltava omistuksessaan Liiton hyväksymä opetusmateriaali.

Tuoteseloste

Oppilaille on annettava kirjallinen tuoteseloste kurssista viimeistään siinä yhteydessä, kun hänen ilmoittautumisensa kurssille katsotaan sitovaksi. Siitä on selvittävä:

- kurssin järjestäjä
- kurssin vastuhenkilö
- mihin kurssin hyväksytyt läpäiseminen oikeuttaa
- kurssin läpäisykriteerit
- toimintatapa tilanteessa, jossa läpäisykriteereitä ei ole saavutettu
 - esim. mahdollisesti tarvittavista lisäharjoituksista johtuvat ylimääräiset kustannukset
- kurssin hinta ja maksuehdot
- arvio muista pakollisista kustannuksista
- arvio muista mahdollisesti syntyvistä kustannuksista
- toimintatapa tilanteessa, jossa osallistuminen kurssille peruuntuu tai keskeytyy
- kurssiohjelma ja -aikataulu

Ilmoitusvelvollisuus

Sukelluskoulutuksen järjestäjä toimittaa kurssin alkamisilmoituksen Sukeltajaliiton toimistoon.

- Ilmoituksen on oltava perillä vähintään 14 päivää ennen kurssin alkamista.
 - eräissä tapauksissa alkamisilmoitus on toimitettava Liittoon tätäkin aikaisemmin. Tästä määrätään tarkemmin ko. kurssin järjestämisohjeessa.
- Ilmoituslomake on saatavilla Liiton internetsivuilta.
- Alkamisilmoituksen liitteenä on oltava tarkka kurssiohjelma (kurssin lukujärjestys).
- Mikäli alkamisilmoitus ei ole saapunut Liiton toimistoon ajoissa tai jos se on puutteellinen, kurssia ei hyväksytä Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaiseksi kurssiksi.

1.4. Yleiset kortitusvaatimukset

Kurssin hyväksytyt läpäisemisen edellytykset:

- kurssiohjelman kaikkien osa-alueiden hyväksytyt läpäiseminen
- kurssin järjestäjää kohtaan olevien taloudellisten velvoitteiden täyttäminen

Kurssi on suoritettava loppuun 12 kuukauden kuluessa kurssin alkamisesta.

Kurssisuorituksen rekisteröiminen

Kurssin vastuukouluttajan on aina tehtävä hyväksytystä kurssisuorituksesta merkintä oppilaan opintosuoritusvihkoon.

Kurssin vastuukouluttajan on toimitettava kirjallinen korttihakemus Sukeltajaliiton toimistoon kahden viikon kuluessa siitä, kun oppilas on täyttänyt hyväksytysti kaikki kurssin läpäisyvaatimukset.

1.5 Sukelluskouluttajista

Kouluttajien yleiset velvollisuudet

Näissä ohjeissa mainitulla kouluttajalla tarkoitetaan kaikkia Sukeltajaliiton hyväksymiä ohjaajia, snorkkelisukelluskouluttajia, vapaasukelluskouluttajia, lähikouluttajia ja laitesukelluskouluttajia.

Kouluttajan on noudatettava hyvää koulutus- ja sukellustapaa kaikessa koulutus- ja sukellustoiminnassaan.

- Sukelluskouluttajat vaikuttavat omalla esimerkillään hyvien asenteiden syntyyn.
- Sukelluskoulutuksen eettisten sääntöjen, lasten ja nuorten toiminnan eettisten sääntöjen, SLU:n Reilun Pelin periaatteiden, koulutus- ja turvaohjeiden, kurssien järjestämisohjeiden ym. esimerkillinen noudattaminen

Kouluttajan on pidettävä kaikesta antamastaan sukelluskoulutuksesta koulutuspäiväkirjaa. Päiväkirjalomake on saatavilla Liiton internet-sivuilta.

Vastuukouluttaja

Kurssin järjestäjän on nimettävä jokaiselle kurssille pätevä vastuukouluttaja.

Kurssin varsinaisen nimetyn vastuukouluttajan ei ole pakko osallistua jokaiselle oppitunnille ja jokaiseen harjoitukseen.

- Mikäli kurssin varsinainen vastuukouluttaja ei ole paikalla, hänen on nimettävä itselleen allas- ja avovesikoulutukseen sijainen, jonka kouluttajaluokitus riittää vähintään kyseisen kurssitason vastuukouluttajana toimimiseen.
- Tämä läsnäoleva kouluttaja on vastuussa koulutuksen turvallisuudesta sillä harjoituskerralla.
- Kokonaisvastuu kurssin turvallisuudesta ja koulutuksen laadusta on aina kurssin nimetyllä vastuukouluttajalla.
 - vastuukouluttajan on osallistuttava myös henkilökohtaisesti jokaisen vastuulleen ottamansa kurssin läpivientiin ja oppilaiden taitotason ja kurssin läpäisykriteerien arviointiin

Kortin myöntämistä puoltaneen kouluttajan nimi ja kouluttajanumero merkitään oppilaan sukeltaja- tai kouluttajakorttiin.

Ohjaajien ja kouluttajien kouluttaminen

Sukeltajaliitto järjestää kaikkien ohjaaja- ja kouluttajatasojen koulutusta. Ohjaaja- ja kouluttajakursseilla kouluttajina toimivat Sukeltajaliiton koulutuksen saaneet ja Liiton valtuuttamat kouluttajat.

Laitesukelluskouluttajat voivat kouluttaa omat lähikouluttajansa myös seuran tai koulutuskeskuksen sisäisesti.

Ulkomailla kouluttajakoulutuksensa saaneen kouluttajan on perehdyttävä Sukeltajaliittoon, Suomen sukellusolosuhteisiin ja suomalaiseen sukelluskäytäntöön. Perehdyttämiskoulutusta järjestävät mm. liittokouluttajat.

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksen pääsyvaatimukset

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusten pääsyvaatimukset määritellään kunkin kurssin järjestämisohejeissa. Jos jokin pääsyvaatimuksista ei täyty, oppilaalta on evättävä oikeus osallistua kurssille.

- Poikkeuksellisesti jokin pääsyvaatimukseen kuuluva koulutus voidaan sisällyttää osaksi kouluttajakurssia, esim. lähikouluttajakurssin yhteydessä voidaan järjestää ensiapukoulutus.
- Poikkeusjärjestelyistä on tiedotettava etukäteen
 - pääsyvaatimukseen sisältyvän koulutusosion omat erityisvaatimukset
 - toimintatapa tapauksessa, jossa osalla oppilaista pääsyvaatimukset on jo saavutettu, osalla ne sisältyvät koulutukseen
 - toimintatapa silloin, kun pääsyvaatimuksia ei saavutetakaan (esim. palautetaanko kurssimaksu varsinaisen lähikouluttajakurssin osalta?)

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksen läpäisyvaatimukset

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusten läpäisyvaatimukset määritellään kunkin kurssin järjestämisohejeissa. Jos joku kurssin läpäisyvaatimuksista ei täyty, oppilaalla on oikeus yrittää 12 kuukauden aikana kurssin alkamisesta korkeintaan kaksi kertaa uusia puutteellinen suoritus hyväksyttävästi.

- Hylätyn ennakkotehtävän uusimista saa kuitenkin yrittää ainoastaan yhden kerran.
- Kurssin teoriakokeen uusimista saa yrittää aikaisintaan kolmen viikon kuluttua alkuperäisestä kokeesta.
- Laiminlyöty/tekemättä jätetty suoritus on automaattisesti hylätty.
- Kurssin järjestäjällä/suorituksen vastaanottajalla on oikeus periä uusintasuorituksen vastaanottamisesta aiheutuvat kulut.
- Uusintasuorituksen mahdollisuuden tarpeessa olevalta oppilaalta edellytetään oma-aloitteisuutta uusintasuorituksen vastaanottamisjärjestelyistä sopimisessa ja toteuttamisessa.

Ohjaajalle tai kouluttajalle sopimattoman käytöksen ja/tai asenteen johdosta kurssisuoritus voidaan kokonaisuudessaan hylätä, vaikka koulutus muilta osin olisikin hyväksytysti suoritettu.

1.6 Koulutusvastaava

Jokaisen Sukeltajaliiton hyväksymää koulutusta tarjoavan koulutuksen järjestäjän on nimettävä koulutusvastaavan tehtäviä hoitava henkilö.

Koulutusvastaava suunnittelee ja kehittää varsinaisen tai yhteisöjäsenen koulutustoimintaa yhteistyössä seuran johtokunnan tai yhteisöjäsenen johdon kanssa.

- Organisoii ja koordinoi eri kurssien vastuukouluttajien toimintaa.
 - toimii vastuukouluttajien tukena yksittäisten kurssien suunnittelussa ja järjestämisessä
- Koordinoi koulutustarjontaa kokonaisuutena.
- Huolehtii koulutustoiminnan jatkuvuuden edellytyksistä.
- Huolehtii siitä, että kouluttajat saavat toiminta-aikanaan Sukeltajaliiton järjestämää tai hyväksymää jatkokoulutusta.
- Yhteistyössä turvallisuusvastaavan ja eri kurssien vastuukouluttajien kanssa huolehtii koulutustoiminnan turvallisuudesta.
- Toimittaa sukeltaja-, ohjaaja- ja kouluttajakorttien uusimisesitykset Sukeltajaliiton toimistoon. Koulutusvastaavalla on:
 - ennen uusimishakemuksen puoltamista oikeus ja velvollisuus varmistua siitä, että kortin hakijan tiedot ja taidot sekä muut kortin uusimisen edellytykset ovat olemassa
 - mahdollisuus niin halutessaan vaatia kortin uusijalta joko teoria-, allas- tai avovesikokeiden suorittamista tai mahdollisesti niitä kaikkia
 - tarvittaessa mahdollisuus edellyttää, että ennen kortin uusintaa hakija suorittaa uudelleen haettavaa korttiluokkaa vastaavan kurssin tai ko. kurssin tiettyjä osioita
 - mahdollisuus esittää, että hakijalle myönnetään aikaisempaa alemman luokan kortti, mikäli hakijan sukellustiedot, -taidot tai -kokemus eivät vastaa hänen aiempaa luokitustaan.

Koulutusvastaavan on huolehdittava tapahtumaraportin laatimisesta Sukeltajaliiton tekniselle valiokunnalle koulutustoiminnassa tapahtuneista sukellusonnettomuuksista sekä vaaraa aiheuttaneista ja tavallisuudesta poikkeavista sukellustilanteista.

Tarvittaessa koulutusvastaava voi pyytää tehtävissään neuvoja ja apua lähimmältä liittokouluttajalta.

1.7 Sukelluskoulutuksen laadunvalvonta

Sukelluskoulutusta ohjaavat, valvovat ja kehittävät omien toimialueidensa osalta Sukeltajaliiton eri valiokunnat

- Perhesukellus-, norppa- ja snorkkelisukellustoiminnassa nuorisovalioikunta
 - kun vapaasukellus- tai laitesukellustoimintaan osallistuu alle 18-vuotiaita ao. valiokunnat tekevät yhteistyötä nuorisovalioikunnan kanssa
- Vapaasukelluksessa vapaasukellusvalioikunta
- Laitesukelluksessa tekninen valiokunta
 - tekninen valiokunta käyttää laadunvalvonnassa ja koulutusneuvonnassa apuna liittokouluttajia
 - valmiina, olemassaolevana verkostona liittokouluttajat antavat tarvittaessa apua myös muille valiokunnille
- Vapepa- ja turvallisuuskoulutuksessa sekä eräillä muilla sukelluksen erikoisosa-alueilla turvallisuusvalioikunta

- Kaikkien valiokuntien vastualueisiin kuuluvia kursseja valvotaan mm. kurssien alkamisilmoitusten sekä koulutuksen laadunvalvontalomakkeiden perusteella.

1.8 Kurinpitotoimet kouluttaja kohtaan

Jos ohjaaja, kouluttaja tai kurssin järjestäjä rikkoo Sukeltajaliiton sukelluskoulutuksesta annettuja ohjeita, eettisiä sääntöjä, koulutustilanteen aikana turvaohjeita tai jättää tekemättä tapahtumaraportin sukellusonnettomuudesta, johon on ollut osallisena, asianomainen valiokunta tai Liiton hallitus päättää mahdollisista kurinpitotoimista.

Kurinpitotoimien tarvetta selvittäviin tutkimuksiin voidaan ryhtyä

- Kirjallisen, allekirjoitetun valituksen perusteella.
- Oppilaan täyttämän palautelomakkeen perusteella.
 - myös silloin, kun palautelomake on täytetty anonyyminä jos nimettömänä annettu palaute kohdistuu nimenomaiseen, yksilöitävissä olevaan kurssiin tai koulutustapahtumaan
- Jatkokoulutuksen järjestäjän/kouluttajan laatiman raportin perusteella.
 - mikäli kurssin järjestäjä tai kouluttaja havaitsee, että sukeltaja ei todellisuudessa hallitsekaan ko. kurssitason pääsyvaatimukseen kuuluneen alemman kortitustason tietoja ja/tai taitoja hänen velvollisuutensa on raportoida Sukeltajaliitolle epäilyksestä, että ko. kurssin vastuukouluttaja on saattanut kortittaa sukeltajan väärin perustein
- Valiokunnan jäsenen, valiokunnan nimittämän edustajan tai Sukeltajaliiton toimihenkilön aloitteesta tilanteesta, jolloin tutkimukseen on havaittu tarvetta esimerkiksi seuravierailun tai vastaavan tapahtuman/tilaisuuden yhteydessä.
- Viranomaisten aloitteesta.
- Jos muuten on perusteltua syytä pitää tutkimusten aloittamista tarpeellisena.

Suullisen valituksen perusteella tutkintatoimenpiteisiin ei voida ryhtyä.

- Ainoa poikkeus tähän on sukupuolista häirintää tai hyväksikäyttöä koskeva valitus.
 - tällöin Sukeltajaliitolla/valiokunnalla on aina myös velvollisuus raportoida asiasta viranomaisille

Menettelytapa

Mikäli saatu valitus koskee lievää rikettä, josta seuraamuksena tulisi olemaan ainoastaan kirjallinen huomautus, valiokunta voi ottaa asianosaisiin yhteyttä joko suullisesti, sähköpostitse tai kirjallisesti ja pyrkiä aikaansaamaan sovitteluratkaisun asiassa.

- Luonnollisesti asiasta voidaan myös tehdä normaali kurinpitotoimien tarpeellisuutta selvittävä tutkinta.
- Mikäli sovitteluratkaisuun ei päästä, asian käsittely jatkuu normaalin tutkinnan muodossa.

Vakavampien rikkeiden (mahdollinen seuraamus on joko kirjallinen varoitus tai kouluttaja- tai ohjaajaoikeuden menetys toistaiseksi tai kouluttajaluokan alentaminen) tutkinnasta vastuussa olevan valiokunnan on pyydettävä asianosaiselta ohjaajalta, kouluttajalta tai koulutuksen järjestäjältä kirjallista selvitystä tutkittavasta asiasta.

- Selvityspyyntöön on liitettävä yhteenvedo tutkimuksen luonteesta.
 - myös mahdollisten seuraamusten vakavuudesta
- Kirjallisen selvityksen antamiselle on varattava kohtuullinen aika, kuitenkin enintään 30 päivää lukien siitä, kun vastinetta on pyydetty.

Erittäin vakavissa tapauksissa valiokunta voi peruuttaa tutkinnan kohteena olevan ohjaajan, kouluttajan tai kurssin järjestäjän koulutusoikeuden tutkinnan ajaksi.

- Esimerkiksi sukupuolista häirintää tai hyväksikäyttöä koskevat tutkimukset, toistuvasti tapahtunutta vakavaa turvallisuuden vaarantamista koskevat tutkimukset jne.
- Koulutusoikeuden peruuttamisesta tutkintaprosessin ajaksi on ilmoitettava asianosaiselle kirjallisen selvityspyynnön yhteydessä.

Seuraamukset

Kun valiokunta on tutkimuksen perusteella havainnut, että kurinpitotoimet ovat tarpeellisia, valiokunta voi päättää seuraavista toimenpiteistä:

- 1) Kirjallinen huomautus
 - koulutuksen järjestelyihin, markkinointiin ja tietojen taltiointiin liittyvistä rikkeistä, jotka eivät vaaranna turvallisuutta
 - lievistä eettisten sääntöjen rikkomisesta
- 2) Kirjallinen varoitus
 - kahdesta huomautuksesta
 - sellaisesta koulutusohjeen tai Sukeltajaliiton turvaohjeen rikkomisesta, joka on johtanut tai olisi saattanut johtaa lievään vaaratilanteeseen
 - kun kouluttaja jättää tekemättä tapahtumaraportin onnettomuustilanteesta, jossa on ollut osallisena
 - eettisten sääntöjen rikkomisesta silloin, kun toimintaan on osallistunut alle 18-vuotiaita
- 3) Laitesukelluskouluttajan oikeus toimia lähikouluttajakoulutuksen vastuukouluttajana samoin kuin muidenkin kouluttajakurssien opettajien oikeus toimia kouluttajakurssin vastuukouluttajana voidaan poistaa pysyvästi tai määräajaksi mikäli järjestetty kouluttajakoulutus on ollut laadultaan puutteellista.
 - tällöin laitesukelluskouluttajan tai kouluttajakurssin opettajan muut koulutusoikeudet voivat vielä jäädä voimaan
- 4) Kouluttaja- tai ohjaajaoikeuden menetys toistaiseksi tai kouluttajaluokan alentaminen
 - kahdesta varoituksesta
 - vakavasta oppilaan turvallisuuden laiminlyönnistä
 - vakavasta eettisten sääntöjen rikkomisesta (esim. sukupuolinen häirintä)
- Peruutetut todistukset on palautettava Sukeltajaliiton toimistoon.
- Valiokunta voi päätöksessään erikseen määritellä mahdollisen menettelytavan koulutusoikeuden/ohjaaja-/kouluttajaluokan palauttamiseksi.
 - esim. lisäkoulutuksen tarve

Jos Sukeltajaliiton varsinaisen tai yhteisjäsenen järjestämässä sukelluskoulutuksessa rikotaan toistuvasti eettisiä sääntöjä tai koulutus- ja turvaohjeita, Liiton hallitus päättää mahdollisista jäsenen kohdistuvista kurinpitotoimista:

- 1) Kirjallinen varoitus
 - toistuvat lievät koulutus- tai turvaohjeiden rikkomukset
 - toistuvat lievät eettisten sääntöjen rikkomukset
- 2) Kurssinjärjestämisoikeuden menetys määräajaksi tai toistaiseksi
 - kun koulutuksen järjestäjä on saanut kaksi varoitusta
 - toistuvat turvallisuuteen vaikuttavat koulutus- tai turvaohjeiden rikkomukset
 - toistuvat vakavat eettisten sääntöjen rikkomukset
 - tilanteet, joissa eettisten sääntöjen rikkomusten voidaan katsoa johtuneen koulutuksen järjestäjän laiminlyönnistä tai välinpitämättömyydestä

Muutoksenhaku valiokunnan tai hallituksen päätökseen

Muutoksenhaku on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Päätös katsotaan saadun tiedoksi seitsemän päivän kuluttua sen postittamisesta kirjatussa kirjeessä.

- Valiokuntien päätöksiin tai toimenpiteisiin haetaan muutosta Sukeltajaliiton hallitukselta.
- Hallituksen päätöksestä voidaan valittaa Urheilun oikeusturvalautakuntaan niin kuin siitä on erikseen säädetty.

2. KANSAINVÄLISET KOULUTUSJÄRJESTELMÄT

2.1 Sukeltajaliiton koulutus ja kansainväliset kortitukset

Sukeltajaliiton oma, kansallinen koulutusohjelma pohjautuu pohjoismaisten sukellusliittojen keskinäisiin sopimuksiin ja Liiton kansainvälisten koulutusyhteistyökumppanien standardeihin.

Näitä yhteistyökumppaneita ovat:

- Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques (CMAS)
- National Association of Underwater Instructors (NAUI)
- Association Internationale pour le Développement de l'Apnée (AIDA)

Niistä Sukeltajaliiton koulutusohjelmista, jotka täyttävät joko CMAS:n tai NAUI:n standardit, voidaan myöntää kansainvälinen kortti seuraavan taulukon mukaisesti:

	Sukeltajaliiton koulutus	CMAS	NAUI
Snorkkelisukellus	Norpan taitorata	-	-
	Snorkkelisukelluskurssi	S2	Skin Diver
	Snorkkelisukelluksen jatkokurssi	S3	-
Laitesukellus	Laitesukelluksen peruskurssi	P1	Scuba Diver
	Laitesukelluksen jatkokurssi	P2	Advanced Scuba Diver
	Laitesukelluksen syventävä jatkokurssi	P3	Master Scuba Diver
Erikoiskurssit	Sukellusturvallisuus	-	Rescue Diver
	Kuivapuku	-	Dry Suit Diver
	Nitroksi	Nx1	Nitrox Diver
Kouluttajakurssit	Norppaohjaaja	-	-
	Kuuttiohjaaja	-	-
	Lähikouluttaja	-	Assistant Instructor
	-	M1	-
	Snorkkelisukelluskouluttaja	Snorkel Instr. 2	Skin Diving Instructor
	Laitesukelluskouluttaja	M2	Scuba Instructor
	Norppaohjaajakurssien kouluttaja	-	-
	Kuuttiohjaajakurssien kouluttaja	-	-
	Snorkkelisukelluskouluttajakurssien kouluttaja	-	-
	Liittokouluttaja	M3	Instructor Trainer
	Laitesukelluskouluttajakurssin vastuukouluttaja	-	Course Director

2.2 Tärkeimpien kansainvälisten koulutusten vastaavuus

CMAS on tehnyt sopimuksia eräiden koulutusjärjestelmien luokitusten rinnasteisuudesta CMAS:n koulutustasoihin. Näitä koskevat seuraavat yleiset säännöt:

- Sukeltajakortin vaihtaminen suoraan toisen koulutusjärjestelmän sukeltajakorttiin ei ole mahdollista.
 - ei myöskään ole tarpeen, koska tietäntyyppistä koulutustasoa edellyttävälle sukellukselle tai kurssille osallistumiseen kelpuutetaan aina myös toisen kansainvälisesti tunnustetun koulutusjärjestelmän vastaava koulutus.
- Toisen järjestön sukeltajaluokituksen haluavan henkilön on osallistuttava seuraavan tason kurssille saadakseen uuden luokituksen.

Jatkokurssille pyrkijän on

- todistettava oma sukeltajaluokkansa voimassa olevalla sukelluskortilla
- esitettävä sukelluspäiväkirja suorittamistaan sukelluksista
- esitettävä voimassa oleva lääkärintodistus sukelluskelpoisuudesta
- oltava rekisteröity Sukeltajaliittoon joko suoraan henkilöjäsenenä tai Sukeltajaliiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen kautta
- täytettävä muut ko. kurssin järjestämisohteessa määritellyt pääsyaatimukset

Kouluttajan on varmistettava, että kurssille pyrkivä täyttää pääsyaatimukset.

Ohessa kaavio, kuinka CMAS:n ja muiden koulutusjärjestelmien välillä voi kansainvälisten sopimusten mukaisesti siirtyä järjestelmästä toiseen:

CMAS-sukeltaja	voi osallistua	PADI-jatkokoulutukseen
CMAS P1	→	PADI Advanced Open Water Diver
CMAS P2	→	PADI Rescue Diver

PADI-sukeltaja	voi osallistua	CMAS-jatkokoulutukseen
PADI OWD	→	CMAS P2
PADI AOWD, AOWD Plus ja Rescue Diver	→	CMAS P3

CMAS-sukeltaja	voi osallistua	NAUI-jatkokoulutukseen
CMAS P1	→	NAUI Advanced Scuba Diver
CMAS P2	→	NAUI Master Scuba Diver
CMAS P3	→	NAUI Dive Master/Assistant Instructor

NAUI-sukeltaja	voi osallistua	CMAS-jatkokoulutukseen
NAUI Scuba Diver	→	CMAS P2
NAUI Advanced Scuba Diver	→	CMAS P3

CMAS-sukeltaja	voi osallistua	SSI-jatkokoulutukseen
CMAS P1	→	SSI Advanced Open Water Diver
CMAS P2	→	SSI Master Diver

SSI-sukeltaja	voi osallistua	CMAS-jatkokoulutukseen
SSI Open Water Diver	→	CMAS P2
SSI Advanced Open Water Diver	→	CMAS P3

CMAS-sukeltaja	voi osallistua	ACUC-jatkokoulutukseen
CMAS P1	→	ACUC Advanced Open Water Diver
CMAS P2	→	ACUC Master Scuba Diver

ACUC-sukeltaja	voi osallistua	CMAS-jatkokoulutukseen
ACUC Open Water Scuba Diver	→	CMAS P2
ACUC Advanced Open Water Diver	→	CMAS P3

Muiden kansainvälisesti yleisesti tunnustettujen koulutusjärjestelmien luokitusten vastaavuudet ratkaistaan tapauskohtaisesti, jolloin otetaan huomioon kyseisen koulutuksen sisältö ja kansainväliset koulutusstandardit. Lisätietoja näistä asioista saa mm. liittokouluttajilta ja Sukeltajaliiton koulutuspäälliköltä.

2.3 Korttien voimassaolo

Kansainvälisten sukeltaja- ja kouluttajakorttien voimassaoloa koskevat määräykset vaihtelevat eri koulutusorganisaatioissa.

Sukeltajaliiton ja CMAS:n kortit

Sukeltajaliiton ja CMAS:n snorkkeli- ja laitesukelluskortit ovat voimassa toistaiseksi.

Ennen 1.1.2006 myönnetyt CMAS P2- ja P3 -kortit olivat voimassa kortin myöntämivuoden viimeisestä päivästä viisi vuotta. Nämä kortit voidaan uusia toistaiseksi voimassa oleviksi seuraavasti:

- Sukeltajaliiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen nimeämä koulutusvastaava lähettää Sukeltajaliiton toimistoon esityksen uusittavasta kortista.
- Kortti voidaan uusia ainoastaan henkilöille, jotka on rekisteröity Sukeltajaliittoon joko henkilöjäsenenä tai Liiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen kautta.
- Kortin uusimisen edellytykset ovat:
 - asiakirja, josta selviää, että uusittava kortti on ollut olemassa
 - voimassa oleva lääkärintodistus laitesukelluskelpoisuudesta
 - ajan tasalla oleva sukelluspäiväkirja, joka osoittaa, että kortin hakija on pitänyt säännöllisesti yllä sukellustaitojaan
 - tiedot ja taidot, jotka vastaavat uusimishetkellä voimassa olevia kyseisen korttitason kurssin läpäisyvaatimuksia
- Mikäli edellämainitut ehdot eivät täyty, koulutusvastaava voi edellyttää hakijalta lisäopintoja ennen uuden kortin myöntämistä.

- Hakijalle voidaan myös myöntää aikaisempaa alemman luokan kortti, mikäli hänen tietonsa, taitonsa tai sukelluskokemuksensa eivät enää vastaa hänen aiempaa luokitustaan.

Sukeltajaliiton Snorkkelisukelluskouluttaja- ja Lähikouluttajakortit, Norppaohjaajakurssien kouluttajien, Kuuttiohjaajakurssien kouluttajien ja Snorkkelisukelluskouluttajakurssien kouluttajien kortit sekä CMAS:n Snorkel Instructor 1-, Snorkel Instructor 2-, M1- ja M2 -kouluttajakortit ovat voimassa enintään kortin myöntämivuoden viimeisestä päivästä viisi vuotta. Jos niiden voimassaolo on päättynyt korkeintaan 12 kuukautta aikaisemmin ne voidaan uusia seuraavasti:

- Sukeltajaliiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen nimeämä koulutusvastaava lähettää Sukeltajaliiton toimistoon esityksen uusittavasta kortista.
- Sekä Sukeltajaliiton että CMAS:n kouluttajakortin uusimisen edellytykset ovat:
 - asiakirja, josta selviää, että uusittava kortti on ollut olemassa
 - voimassa oleva lääkärintodistus laitesukelluskelpoisuudesta
 - hakija on rekisteröity Sukeltajaliittoon sen Liiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen kautta, jonka koulutusvastaava hakee kortin uusimista
 - hakija on toiminut säännöllisesti kouluttajana ja kykenee vahvistamaan sen koulutuspäiväkirjansa avulla
 - hakija on ylläpitänyt säännöllisesti sukellustaitojaan ja kykenee vahvistamaan sen sukelluspäiväkirjansa avulla sekä suorittamalla kouluttajan taitoradan hyväksyttävästi
 - hakija on pitänyt kouluttamiseen ja kurssisisältöihin liittyvät tietonsa ja taitonsa ajan tasalla ja hallitsee uusimishetkellä voimassa olevat koulutusohjeet ja kykenee vahvistamaan sen suorittamalla haetun tasoisen kouluttajakurssin teoriakokeen hyväksytysti
 - hakija saa kirjallisen esityksen kouluttajakortin uusimisesta siltä Sukeltajaliiton varsinaiselta tai yhteisöjäseneltä, jonka kautta hänet on rekisteröity Liittoon
 - hakija sitoutuu kirjallisesti noudattamaan Sukeltajaliiton koulutus- ja turvaohjeita sekä eettisiä sääntöjä
- Mikäli edellämainitut ehdot eivät täyty, hakijalta voidaan edellyttää lisäopintoja ennen uuden kortin myöntämistä.
- Jos kortin voimassaolo on päättynyt yli 12 kuukautta aikaisemmin, hakijan on suoritettava pakollisia lisäopintoja ennen uuden kortin myöntämistä.
 - lisäopinnoista sovitaan tapauskohtaisesti hakijan, koulutusvastaavan, Liiton ao. valiokunnan ja Liiton koulutuspäällikön kesken
- Hakijalle voidaan myös myöntää aikaisempaa alemman luokan kortti, mikäli hänen tietonsa, taitonsa tai sukelluskokemuksensa eivät enää vastaa hänen aiempaa luokitustaan, tai ko. luokitusta koskevia uusimishetkellä voimassa olevia kortitusvaatimuksia.
- Jos kouluttajan jäsenyys Sukeltajaliitossa lakkaa, hän menettää myös CMAS-kouluttajaoikeutensa ja on velvollinen palauttamaan korttinsa liiton toimistoon.

CMAS M3 -kouluttajakortti on sidoksissa kouluttajakurssien opettajan tehtäviin

- CMAS M3 -kortti on voimassa kortin myöntämivuoden viimeisestä päivästä enintään kaksi vuotta.
- Mikäli kouluttaja ei enää toimi kouluttajakurssien opettajan tehtävissä, hänelle on CMAS M3 -kortin tilalle uusittava CMAS M2 -kortti.

Erikoiskurssien kouluttajakortit

- Ne Sukeltajaliiton ja CMAS:n erikoiskurssien kouluttajakortit, joihin ei erikseen ole merkitty näkyviin viimeistä voimassaolopäivää voivat olla voimassa

enintään niin kauan, kuin ko. erikoiskurssin kouluttajaluokituksen pohjavaatimuksena ollut varsinainen kouluttajakortti on voimassa.

- Esimerkiksi CMAS Nx1 -kouluttajakortti lakkaa olemasta voimassa, jos henkilön CMAS M2 -kouluttajakortti ei enää ole voimassa.

NAUI-kortit

NAUI:n sukeltajakortit ovat voimassa toistaiseksi.

NAUI:n Divemaster, Assistant Instructor, Skin Diving Instructor ja Scuba Diving Instructor -kortit on uusittava vuosittain.

- Uusiminen tapahtuu NAUI Membership Renewal -lomakkeella.
 - lomakkeita saa NAUI:n jäsenlehden mukana, NAUI:n internet-sivuilta (myös sähköinen lomake) ja Sukeltajaliiton toimistosta
 - lomake täytetään ja faksataan suoraan NAUI:n päätoimistoon

Uusimisen ehtoja ovat:

- NAUI:n vuosittaisen jäsenmaksun maksaminen
 - jäsenmaksun suuruus riippuu kouluttajaluokasta ja jäsenstatuksesta
- Terveystilan puolesta sukelluskelpoinen
- Osallistunut säännöllisesti koulutustoimintaan
- Sukeltanut säännöllisesti
- Pitänyt itseään ajan tasalla sukeltamisen ja sukelluskoulutuksen kehityksestä ja täydentänyt tietojaan jatkuvilla lisäopinnoilla

NAUI:n *Standards and Policies* -käsikirjassa NAUI:n eri jäsenluokitukset määritellään seuraavasti:

- Kouluttajajäsen (Instructor Member)
 - NAUI Scuba Diving Instructor
 - äänioikeutettu NAUI:n johtokunnan vaalissa
- Sukellusjohtajajäsen (Leadership Member)
 - Divemaster, Assistant Instructor, Skin Diving Instructor
 - ei äänioikeutta

Sekä sukellusjohtaja- että kouluttajajäsenten toimivalta riippuu voimassaolevasta jäsenstatuksesta. Näitä ovat:

- Aktiivistatus (Active Status)
 - maksaa täyden jäsenmaksun
 - täysivaltainen jäsenluokitus: mahdollisuus toimia kaikissa tehtävissä joihin kouluttaja- tai sukellusjohtajaluokka oikeuttaa
- Tilapäisesti ei-aktiivinen (Sustaining Status)
 - maksaa alennettua jäsenmaksua
 - ei oikeutta toimia vastuukouluttajan tehtävissä
 - voi kuitenkin toimia avustavissa tehtävissä koulutuksessa, josta vastaa aktiivistatuksessa oleva NAUI-kouluttaja
- Eläkeläisstatus (Emeritus Status)
 - maksaa alennettua jäsenmaksua
 - on lopettanut kaiken aktiivisen koulutustoiminnan
 - ei äänioikeutta NAUI:n vaaleissa

2.4 CMAS:n kouluttajaluokituksen uudistus

CMAS on 2000-luvun alussa uudistanut kouluttajaluokitustaan, kouluttajien oikeuksia ja vastuualueita koskevia ohjeitaan ja kouluttajakoulutuksen sisältövaatimuksiaan. Suomessa CMAS:n uusi kouluttajaluokitus astui voimaan 1.1.2004. CMAS:n uuden kouluttajaluokituksen mukaiset oikeudet ovat:

CMAS M1

- CMAS P1-kurssien vastuukouluttaja

CMAS M2

- CMAS P2- ja P3 -kurssien vastuukouluttaja

CMAS M3

- CMAS-kouluttajakurssien opettaja

CMAS:n vanhan kouluttajaluokituksen vaatimusten mukaisiin kouluttajakoulutuksiin ei ole sisällynyt riittävää määrää näihin tehtäviin pätevoittävää koulutusta.

- CMAS:n vanhan järjestelmän mukaisen koulutuksen saaneet kouluttajat eivät voi saada uuden järjestelmän mukaisia kouluttajaluokituksia ilman lisäopintoja.

CMAS:n vanhan järjestelmän mukaisen koulutuksen saaneet kouluttajat eivät voi toimia niissä uuden järjestelmän mukaisissa vastuullisissa tehtävissä, mihin heidän saamansa koulutus ei ole antanut pätevyyttä.

- Ennen 1.1.2004 kortitettu tai korttinsa uusinut CMAS M1-kouluttaja voi toimia lähikouluttajan tehtävissä
- Ennen 1.1.2004 kortitettu tai korttinsa uusinut CMAS M2-kouluttaja voi toimia laitesukelluksen peruskurssin ja jatkokurssin vastuukouluttajana
 - poikkeuksena 4.-8.6.2003 järjestettyyn täydennyskoulutukseen osallistuneet M2-kouluttajat ja 17.10.-23.11.2003 järjestetyltä laitesukelluskouluttajakurssilta CMAS M2-kouluttajiksi kortitetut kouluttajat, jotka saivat pätevyyden CMAS:n uuden koulutusjärjestelmän mukaisiin tehtäviin
- Ennen 1.1.2004 kortitettu tai korttinsa uusinut CMAS M3-kouluttaja voi toimia kaikentasoisten sukeltajakurssien vastuukouluttajana, mutta ei kuitenkaan
 - niiden erikoiskurssien, joiden vastuukouluttajaksi pätevoitymisestä on annettu erilliset määräykset kurssinjärjestämishjeissa
 - lähikouluttajakurssien

Vanhan CMAS-luokituksen mukaisen kouluttajakortin uusiminen

Mikäli CMAS-kouluttaja ei ole osallistunut täydennyskoulutukseen, kouluttajakortit uusitaan seuraavasti:

- CMAS:n vanhan järjestelmän M1-kouluttajalle uusitaan Sukeltajaliiton lähikouluttajakortti
- CMAS:n vanhan järjestelmän M2-kouluttajalle uusitaan CMAS:n uuden järjestelmän M1-kortti
- CMAS:n vanhan järjestelmän M3-kouluttajalle uusitaan CMAS:n uuden järjestelmän M2-kortti

2.5 CMAS Diving Centre (CDC)–keskukset

CMAS:n sääntöjen mukaan sukellusliikkeet voivat halutessaan hankkia itselleen CDC–koulutusoikeudet suoraan CMAS:lta.

- CDC-keskukset sitoutuvat noudattamaan CMAS:n standardeja ja turvaohjeita.
- Mikäli Suomessa toimiva CDC-keskus haluaa käyttää Sukeltajaliiton tuottamia opetusmateriaaleja ja jos se haluaa tilata sukeltajakortit Sukeltajaliitolta CMAS:n sijasta, sen on sitouduttava noudattamaan myös Sukeltajaliiton koulutus- ja turvaohjeita sekä eettisiä sääntöjä.

CDC-oikeudet haetaan suoraan CMAS:lta. Tarkemmat ohjeet ja viralliset hakemuslomakkeet löytyvät CMAS:n internet-sivuilta.